DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v2.45
CZU: [330.59+330.564.2](478)

QUALITY OF LIFE AND INCOME OF THE POPULATION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

CALITATEA VIEȚII ȘI VENITURILE POPULAȚIEI ÎN REPUBLICA MOLDOVA

ȚARALUNGA Olga, studentă, specialitatea: EGCE
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Strada Universității 13, 720229 Suceava, România
Telefon: + 373 69481532
e-mail autor: olgataralunga648@gmail.com

Abstract: *This article analyzes the interdependence between the quality of life and the income level of the population in the Republic of Moldova, taking into account recent statistical data and the current socio-economic context. It examines the structure of income and expenditure, the disparities between urban and rural areas, as well as their impact on the general well-being of citizens. The study uses a multidisciplinary approach, integrating economic and sociological perspectives to provide a comprehensive picture of the situation.*
Key words: *quality of life, income, poverty, standard of living, economic development*
JEL CLASSIFICATION: I31, D31, O15

INTRODUCERE

Calitatea vieții reprezintă un concept multidimensional care depășește simpla măsurare a veniturilor bănești, înglobând aspecte legate de sănătate, educație, condiții de locuit și satisfacția generală a individului față de mediul său. Astfel, nivelul de trai al populației nu poate fi evaluat doar prin prisma veniturilor, ci necesită o abordare complexă, care să includă factori economici, sociali și psihologici.

În acest context, veniturile populației constituie un element esențial al calității vieții, deoarece determină capacitatea indivizilor de a-și satisface nevoile de bază și de a avea acces la servicii fundamentale. În Republica Moldova, caracterizată ca o economie în tranziție, veniturile populației rămân relativ scăzute comparativ cu alte state europene, ceea ce influențează negativ nivelul general de bunăstare.

Importanța cercetării rezidă în necesitatea identificării principalelor probleme care afectează calitatea vieții populației, precum și în evidențierea relației dintre nivelul veniturilor și bunăstarea generală. Analiza acestui subiect contribuie la formularea unor politici economice și sociale mai eficiente, orientate spre creșterea nivelului de trai și reducerea inegalităților sociale.

Obiectivele cercetării sunt:

- analiza nivelului veniturilor populației din Republica Moldova;
- evaluarea diferențelor dintre mediul urban și rural în ceea ce privește veniturile și nivelul de trai;
- determinarea impactului veniturilor asupra accesului la servicii esențiale;

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Analiză succintă a surselor bibliografice în domeniul problemei cercetate

Literatura de specialitate evidențiază faptul că nivelul veniturilor reprezintă unul dintre cei mai importanți determinanți ai calității vieții. Conform studiilor realizate de organizații internaționale, precum Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Banca Mondială, calitatea vieții este influențată atât de factori economici (venituri, ocupare), cât și de factori sociali (educație, sănătate, condiții de trai).

În contextul Republicii Moldova, cercetările realizate de Biroul Național de Statistică relevă faptul că veniturile populației sunt relativ reduse, iar inegalitățile dintre mediul urban și cel rural sunt semnificative. De asemenea, mai multe studii subliniază importanța remitențelor în susținerea nivelului de trai al gospodăriilor.

Descrierea metodelor de cercetare utilizate

Pentru atingerea obiectivelor propuse, s-a utilizat o metodologie mixtă, bazată pe:

- ***Analiza statistică descriptivă***: Prelucrarea datelor furnizate de BNS pentru anul 2025
- ***Metoda comparativă:*** Analiza diferențelor dintre veniturile și cheltuielile populației din mediul urban versus mediul rural.
- ***Sinteza și deducția logicală:*** Formularea concluziilor pe baza corelațiilor identificate între nivelul veniturilor și structura consumului.

Rezultatele obținute

Analiza datelor statistice privind veniturile și cheltuielile populației din Republica Moldova în anul 2025 evidențiază atât structura surselor de venit, cât și modul de utilizare a acestora, oferind o imagine clară asupra nivelului calității vieții populației. În ceea ce privește veniturile, se observă diferențe semnificative între mediul urban și cel rural (Figura 1. Structura veniturilor disponibile ale populației, în anul 2025, %. Astfel, în mediul urban, principala sursă de venit o constituie activitatea salarială, care reprezintă 62,0% din totalul veniturilor, fiind urmată de prestațiile sociale cu 18,3% și alte venituri cu 11,5%, în timp ce activitatea agricolă are o pondere nesemnificativă.

În mediul rural, structura veniturilor este mai diversificată, însă mai puțin stabilă. Activitatea salarială reprezintă doar 45,6% din totalul veniturilor, în timp ce prestațiile sociale au o pondere mai ridicată, de 26,2%, ceea ce indică o dependență crescută de transferurile sociale. Totodată, activitatea agricolă și alte surse de venit contribuie într-o măsură mai mare comparativ cu mediul urban, evidențiind vulnerabilitatea economică mai accentuată a populației
rurale.

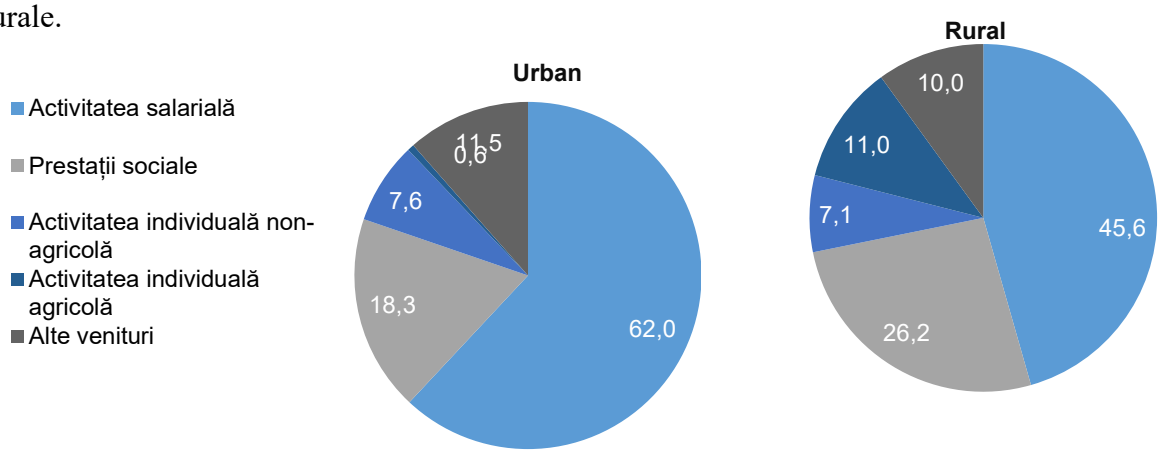

Figura 1. Structura veniturilor disponibile ale populației, în anul 2025, %
Sursa: Biroul Național de Statistică, 2026

În ceea ce privește cheltuielile de consum, analiza arată că cea mai mare parte a veniturilor este destinată satisfacerii nevoilor de bază. Astfel, alimentele și băuturile nealcoolice dețin cea mai mare pondere, de 41,0%, urmate de cheltuielile pentru locuință, apă, electricitate și gaz, care reprezintă 16,2%. Restul cheltuielilor sunt distribuite pentru transport, îmbrăcăminte, sănătate și alte servicii, însă cu ponderi relativ reduse.

Rezultatele cercetării evidențiază faptul că, deși veniturile populației din Republica Moldova au înregistrat o creștere în ultimii ani, acestea rămân insuficiente pentru asigurarea unui nivel de trai ridicat. Analiza a demonstrat existența unor discrepanțe semnificative între diferite categorii sociale și regiuni, populația din mediul rural confruntându-se cu venituri mai mici și acces limitat la servicii

de calitate, comparativ cu cea din mediul urban. De asemenea, s-a constatat o dependență ridicată de remitențe, care contribuie semnificativ la veniturile gospodăriilor.

Un alt rezultat important îl constituie faptul că creșterea costului vieții afectează negativ bunăstarea populației, reducând puterea de cumpărare. În aceste condiții, chiar dacă veniturile cresc, impactul pozitiv asupra calității vieții este limitat. În concluzie, veniturile influențează în mod direct calitatea vieții, determinând nivelul de satisfacere a nevoilor de bază și accesul la oportunități de dezvoltare, iar structura acestora reflectă existența unor inegalități economice persistente.

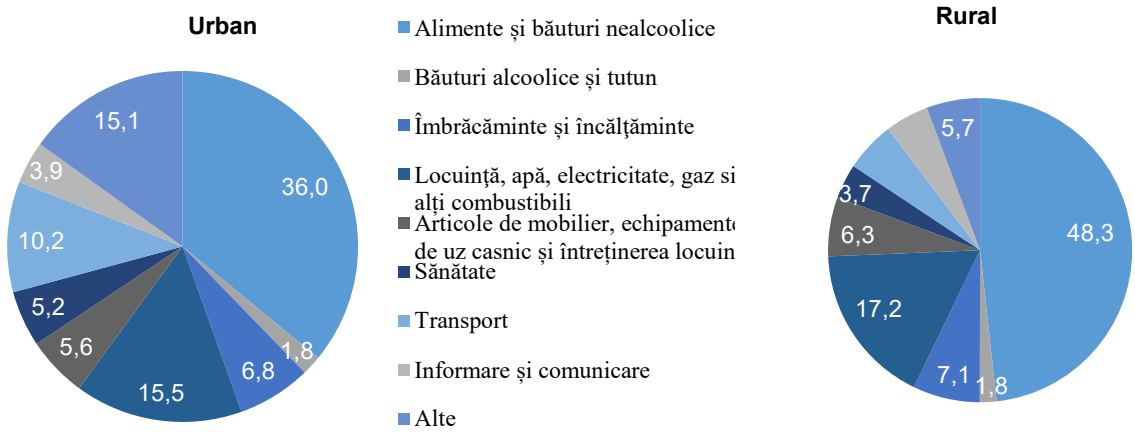

Figura 2. Structura cheltuielilor de consum ale populației, pe medii, în anul 2025, %
Sursa: Biroul Național de Statistică, 2026

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Analiza veniturilor și cheltuielilor populației din Republica Moldova în 2025 arată diferențe semnificative între mediul urban și cel rural, populația urbană beneficiind preponderent de venituri salariale stabile, iar cea rurală depinzând mai mult de prestațiile sociale și activități agricole, ceea ce evidențiază o vulnerabilitate economică mai mare. Cheltuielile se concentrează asupra nevoilor de bază, precum alimentele și utilitățile, iar creșterea costului vieții reduce impactul pozitiv al majorării veniturilor asupra calității vieții. Remitențele reprezintă o sursă importantă de venit, iar discrepanțele regionale și sociale arată persistența inegalităților economice.

În acest context, este necesar ca politicile publice să sprijine creșterea veniturilor rurale prin dezvoltarea agriculturii, stimularea micilor afaceri și crearea de locuri de muncă stabile, să investească în infrastructură, educație și sănătate, și să ia măsuri pentru creșterea puterii de cumpărare. Monitorizarea constantă a veniturilor și cheltuielilor populației va permite identificarea rapidă a grupurilor vulnerabile și adaptarea eficientă a politicilor publice, contribuind astfel la îmbunătățirea calității vieții și reducerea inegalităților.

REFERINȚE:

1. Banca Mondială – date privind economia Republicii Moldova 2025
2. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova – www.statistica.md
3. Ministerul Economiei al Republicii Moldova – rapoarte anuale
4. Raportul PNUD privind dezvoltarea umană

Coordinator științific: CARA Elena, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice a Moldovei
Strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: + 373 69353383
e-mail: caraelena@gmail.com